

عنوان مقاله:

بررسی آثار شدت های مختلف برداشت بر تولید علوفه، قدرت و شادابی گونه *Aeluropus littoralis* (مطالعه موردی: مراتع شورپسند تخراب ارومیه-استان آذربایجان غربی)

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 24، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

فرهنگ قصریانی - استادیار پژوهشی، بخش تحقیقات مرتع، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

مینا بیات - کارشناس ارشد پژوهشی، بخش تحقیقات مرتع، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

میرطاهر قائمی - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان غربی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ارومیه، ایران.

حسن یگانه - استادیار دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، ایران

خلاصه مقاله:

برای مدیریت پایدار مرتع محاسبه ظرفیت مراتع و تعیین حد بهره برداری مجاز گونه های مهم و کلیدی مراتع لازم و ضروری می باشد. با داشتن ظرفیت واقعی مراتع و ارائه دقیق برنامه های مدیریتی می توان از نابودی پوشش گیاهی، خاک و کاهش منابع آب در اراضی مرتعی جلوگیری نمود. در این پژوهش گونه *Aeluropus littoralis* از گونه های کلیدی و مهم مراتع تخراب ارومیه، مورد بررسی قرار گرفته است. به منظور انجام تحقیق ابتدا مساحتی معادل ۵/۰ هکتار در مراتع اطراف دریاچه ارومیه انتخاب و در سال اول به منظور انجام عملیات قرق، محصور گردید. تیمارهای آزمایشی شامل چهار شدت برداشت ۲۵ و ۵۰ و ۷۵ درصد و شاهد (بدون برداشت) بودند. تیمارهای برداشت در فصل رشد با آغاز فصل چرای دام در منطقه به مدت ۴ سال انجام گرفت. مقادیر برداشت شده، پس از خشک شدن در هوای آزاد، توزین و برای محاسبه تولید، جمع و محاسبه گردید. همچنین پایه های شاهد و نیز باقیمانده تولید تیمارهای قطع در آخر فصل رویشی برداشت، خشک و توزین گردیدند. با استفاده از طرح آماری کورت های خرد شده در زمان، تجزیه داده ها انجام شد. در پایان تاثیر تغییرات در خصوصیات فنولوژیکی، تولید علوفه، شادابی، مرگ و میر در پایه های منتخب، مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج نشان داد که اثر سال و شدت های مختلف برداشت و همچنین اثر متقابل سال و شدت های مختلف برداشت بر روی تولید علوفه در سطح پنج درصد معنی دار است. این امر بیانگر این است که در سال های مختلف با وضعیت آب و هوایی متفاوت میزان تولید متفاوت می باشد. نتایج نشان داد که افزایش میزان بهره برداری موجب بروز مشکلات و زوال در توانایی های حیاتی گونه مورد نظر گردید. با بررسی اثرات برداشت در تیمارهای منتخب بر روی پایه های گیاهی حد بهره برداری ۵۰ درصد با بروز کمترین اثرات منفی در خصوصیات گیاهی و توانایی حیاتی و استفاده بهینه از تمام علوفه مجاز مناسب تشخیص داده شد.

کلمات کلیدی:

حد بهره برداری مجاز، *Aeluropus littoralis*، مراتع شور تخراب ارومیه، شدت برداشت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1631367>

